

Beredskapsnämndens forskning och dokumentation 1964-72

bP 505/47

6P
505

Kurt Törnqvist
April 1972

BEREDSKAPSNÄMNDENS FORSKNING OCH DOKUMENTATION 1964-72

En översikt

INNEHÅLL

	Sid
INLEDNING	2
1. PSYKOLOGISK KRIGFÖRING	3
1.1. Konflikten mellan Öst och Väst i Europa	3
1.2. Den sino-sovjetiska konflikten	3
1.3. Övriga studier av psykologisk krigföring	3
1.4. Fortlöpande granskning av den pågående psykologiska krigföringen	4
2. PSYKOLOGISKT FÖRSVAR OCH ANGRÄNSANDE FÄLT	4
2.1. Psykologiskt försvar i allmänhet	4
2.2. Försvarsvilja och motståndanda	4
2.3. Ungdomen, samhället och försvaret	5
2.4. Opinionsbildning	5
2.5. Masskommunikation	6
2.5.1. Gatekeeperstudier	6
2.5.2. Nyhetsspridning	6
2.5.3. Nyhetsförmedling	6
2.5.4. Trovärdighet	7
2.5.5. Sverige-bilden i utlandet	7
2.5.6. Övriga studier av masskommunikation	7
2.6. Totalförsvarsupplysning	7
2.7. Folkrörelser	8
3. STUDIER AV OPINIONEN	8
3.1. Försvarsattityder	8
3.2. Attityder till internationella problem och massmedier	8
3.3. Övriga opinionsstudier	8
4. FRÄMMANDE PROPAGANDA	9

47
1
202

Meddelande nr 47

BEREDSKAPSNÄMNDEN FÖR
PSYKOLOGISKT FÖRSVAR

Kort förnyat
April 1972

BEREDSKAPSNÄMNDENS FÖRSVAR OCH DOKUMENTATION 1964-72

En översikt

INNEHÅLL

2	INLEDNING
3	1. PSYKOLOGISK KRIGSFÖRING
3	1.1. Konflikten mellan Öst och Väst i Europa
3	1.2. Den sino-sovjettiska konflikten
3	1.3. Övriga studier av psykologisk krigsföring
4	1.4. Fortgående granskning av den pågående psykologiska krigsföringen
4	2. PSYKOLOGISKT FÖRSVAR OCH ANGÄRANDE FÄLT
4	2.1. Psykologiskt försvar i allmänhet
4	2.2. Försvarsvillja och motståndskraft
5	2.3. Ungdomen, samhället och försvaret
5	2.4. Opinionsbildning
5	2.5. Masskommunikation
5	2.5.1. Gataundersökningar
5	2.5.2. Nätetsprövning
5	2.5.3. Nätetsförmedling
7	2.5.4. Provberedighet
7	2.5.5. Sveriges-bilden i utlandet
7	2.5.6. Övriga studier av masskommunikation
7	2.6. Totalförsvarsupplysning
8	2.7. Folkörelser
8	3. STUDIER AV OPINIONEN
8	3.1. Försvarsstudier
8	3.2. Attityder till internationella problem och massmedier
8	3.3. Övriga opinionsstudier
9	4. FRÅNKÄNDE FÖRHÅLLNINGAR

INLEDNING

Med utgångspunkt från de uppdrag, som statsmakterna gett nämnden i dess instruktion, har forskningen från mitten av 60-talet succesivt inriktats på tre områden: 1. opinionsundersökningar, 2. masskommunikationsstudier och 3. psykologisk krigsföring och propaganda. För att belysa den forskning och dokumentation som utförts sedan 1964 har följande sammanställning gjorts.

Bristen på personella och ekonomiska resurser har gjort det svårt att planera den forskning, som vi ej själva genomfört. Vi har tvingats att anlita forskare som ställt upp frivilligt och utan ersättning för eget arbete. Med de något större resurser som stått till buds under det senaste budgetåret, har det varit möjligt att förbättra planeringen genom att gå ut till forskarna och be dem åta sig uppdrag mot smärre arvoden.

Trots dessa planeringsproblem har det varit möjligt att genomföra ett flertal långsiktiga projekt såsom försvarsviljemätningarna, studier av opinionsbildningen och av ungdomens inställning till samhälle och försvar.

Ifråga om masskommunikation kan framhållas våra studier av gatekeeperfunktionen, nyhetsspridning och Sverige-bilden i utlandet. Beträffande psykologisk krigsföring har vi följt konflikten mellan Öst och Väst i Europa och den sino-sovjetiska konflikten. Främmande propaganda har studerats genom PROPAN-projektet.

Totalt har producerats 31 rapporter varav hälften av forskare utanför nämnden. Vidare har 46 meddelanden distribuerats. Därtill kommer ett antal uppsatser, artiklar, studieresor och annat material.

INLEDNING

Med utgångspunkt från de uppdrag, som statsmakterna gett nämnden i dess instruktion, har forskningen från mitten av 60-talet successivt inriktats på tre områden: 1. opinionsundersökningar, 2. masskommunikationsstudier och 3. psykologisk krigföring och propaganda. För att belysa den forskning och dokumentation som utförts sedan 1964 har följande sammansättning gjorts.

Bristen på personella och ekonomiska resurser har gjort det svårt att planera den forskning, som vi själva genomfört. Vi har tvungits att anlitna forskare som ställt upp frivilligt och utan ersättning för eget arbete. Med de något större resurser som stått till buds under det senaste budgetåret, har det varit möjligt att förbättra planeringen genom att gå ut till forskare och be dem åta sig uppdrag mot mindre arvoden.

För de dessa planeringsproblemen har det varit möjligt att genomföra ett flertal långsiktiga projekt såsom förvarvsutvärderingar, studier av opinionsbildningen och av ungdomens inställning till samhälle och förvar.

I fråga om masskommunikation kan framhållas våra studier av gatekeeperfunktionen, nyhetsprövning och överige-bilden i utlandet. Beträffande psykologisk krigföring har vi följt konflikten mellan Öst och Väst i Europa och den sino-sovjetska konflikten. Frammande propaganda har studerats genom PROPAN-projektet.

Totalt har producerats 27 rapporter varav hälften av forskare utanför nämnden. Vidare har 46 meddelanden distribuerats. Därtill kommer ett antal uppsatser, artiklar, studier och annat material.

1. PSYKOLOGISK KRIGFÖRING

1.1. Konflikten mellan Öst och Väst i Europa

Propagandakriget mellan Öst- och Västberlin hösten 1966	Studieresa Rapport nr 33	1966 1967
Propagandasituationen i Berlin våren 1970	Studieresa	1970
Radio Free Europe	Studieresa	1970
Radio Free Europe Research East Europe (Jmf 1.4)	Pressöversikter Situations- rapporter	
East-West contacts. International Documentation and Information Centre. Haag, Holland (Jmf 1.4)	A Bimonthly Review	

1.2. Den sino-sovjetiska konflikten

Den sino-sovjetiska konflikten: ideologifaktorn	Rapport nr 39	1968
Den sino-sovjetiska konflikten efter 1966	Meddelande nr 28	1969
Den sino-sovjetiska konflikten i Kambodja, Mellersta Östern och Södra Afrika under 1970	Uppsats. Statsvet. inst. Gbg	1970

1.3. Övriga studier av psykologisk krigsföring

Psykologisk krigsföring i U-länder	Meddelande nr 7	1965
Sovjet och arabländerna	Meddelande nr 14	1967
Ryktet i psykologisk krigsföring	Meddelande nr 39	1971
Flygblad i miljarder använda av USA i kriget i Indokina	Meddelande nr 40	1971
Några försök till propaganda-analys av internationella frågor 1968 - 1971	Uppsats. Statsvet. inst. Gbg	1972
Några effekter av Radio Moskvas sändningar på Nordamerika	Meddelande nr 46	1972

1. PSYKOLOGISK KRIEGSFÖRING

1.1. Konflikt mellan Öst och Väst i Europa

1966 Studier om Propagandakriget mellan Öst- och Västerlin hösten 1966 Rapport nr 33

1970 Studier om Propagandafunktionen i Berlin våren 1970

1970 Studier om Radio Free Europe

Pressöversikter Radio Free Europe Research East Europe (Jan. 1-4) rapporter

A Bimonthly East-West contacts. Inter-national Documentation and Information Centre, Haag, Holland (Jan. 1-4) Review

1.2. Den sino-sovjetiska konflikten

1968 Rapport nr 32 Den sino-sovjetiska konflikten: Ideologiska tendenser

1969 Meddelande nr 28 Den sino-sovjetiska konflikten efter 1966

1970 Uppsats, Statsvet. Inst. Gbg Den sino-sovjetiska konflikten i Kambodja, Malaya, Östern och Södra Afrika under 1970

1.3. Övriga studier av psykologisk krigföring

1965 Meddelande nr 7 Psykologisk krigföring i U-länder

1967 Meddelande nr 14 Sovjet och arabvärlden

1971 Meddelande nr 39 Riktet i psykologisk krigföring

1971 Meddelande nr 40 Flyskid i stjärnor används av USA i kriget i Indokina

1972 Uppsats, Statsvet. Inst. Gbg Några försök till propagandanalyser av internationella frågor 1968 - 1971

1972 Meddelande nr 46 Några effekter av Radio Moskvas sändningar på Nordamerika

1.4. Fortlöpande granskning av den pågående psykologiska krigsföringen

Brittiskt analysmaterial från hela världen	Fortlöpande material
Radio Free Europe Research East Europe, Communist Area, Free World. (Jmf 1.1)	Fortlöpande material
East-West contacts. International Documentation and Information Centre. Haag, Holland (Jmf 1.1)	Fortlöpande material

2. PSYKOLOGISKT FÖRSVAR OCH ANGRÄNSANDE FÄLT

2.1. Psykologiskt försvar i allmänhet

Det psykologiska försvaret i Schweiz	Meddelande nr 9	1966
Det psykologiska försvaret i Österrike	Meddelande nr 10	1966
Det psykologiska försvaret i Finland	Meddelande nr 12	1966
Det psykologiska försvaret i Västtyskland, Belgien och Holland	Studieresa till Bonn, Brüssel och Haag Rapport nr 33	1967
Psykologiskt försvar - självständighet, neutralitet, demokrati i Finland	Meddelande nr 19	1968
Det psykologiska försvaret 1984	Meddelande nr 34	1970
Det psykologiska försvarets utveckling i Finland	Meddelande nr 36	1970
Det psykologiska försvaret i Schweiz	Studieresa	1970

2.2. Försvarsvilja och motståndssanda

När kriget börjar. Brittiska hemmafrontens reaktioner vid krigsutbrottet	Meddelande nr 6	1965
Motståndet i Tjeckoslovakien 1968	Rapport nr 44	1969
Motståndssanda, motståndsvilja och försvarsvilja	Meddelande nr 35	1970

1.4. Förhållande åtvarning av den pågående psykologiska
krigsförloppet

Förhållande material	Britiskt analysmaterial från hela världen
Förhållande material	Radio Free Europe Research East Europe, Communist Area, Free World. (Jmf 1.1)
Förhållande material	East-West contacts, Inter- national Documentation and Information Centre, Haag, Holland (Jmf 1.1)

2. PSYKOLOGISKT FÖRSVAR OCH ANGRÄNSANDE FÄLT

2.1. Psykologiskt försvar i allmänhet

1966	Meddelande nr 9	Det psykologiska försvaret i Schweiz
1966	Meddelande nr 10	Det psykologiska försvaret i Österrike
1966	Meddelande nr 12	Det psykologiska försvaret i Finland
1967	Studierens till Bonn, Bilsiel och Haag rapport nr 33	Det psykologiska försvaret i Västtyskland, Belgien och Holland
1968	Meddelande nr 19	Psykologiskt försvar - självtändlighet, neutrali- tet, demokrati i Finland
1970	Meddelande nr 24	Det psykologiska försvaret 1964
1970	Meddelande nr 26	Det psykologiska försvarets utveckling i Finland
1970	Studierens	Det psykologiska försvaret i Schweiz

2.2. Försvarsvilja och motståndanda

1965	Meddelande nr 6	Här kriget börjar. Britiska hemmapraktens reaktioner vid krigsutbrottet
1969	Rapport nr 44	Motståndet i Tjeckoslova- kien 1968
1970	Meddelande nr 35	Motståndanda, motstånds- vilja och försvarsvilja

2.5. Försvarsmotivation och försvarsdisposition	Pågående projekt	
2.5. Försvarsvilja och motståndsvilja	Forskningskonferens	1972
<u>2.3. Ungdomen, samhället och försvaret</u>		
Kuba-krisen och studenterna	Meddelande nr 5	1964
Studenter, politik och försvar	Meddelande nr 22	1968
Studentoro vid Columbia-universitetet	Meddelande nr 24	1969
Fredsforskning på avvägar	Meddelande nr 25	1969
Generationsklyftan	Pågående projekt Gbg:s ped. inst.	1970
Den politiska attitydbildningen hos gymnasister	Pågående projekt	1971
Försvarsattityder hos ungdom våren 1971	Rapport nr 56	1971
Uppsalastudenternas attityder till samhälle och försvar	Nytt projekt	1972
<u>2.4. Opinionsbildning</u>		
Allmänheten och civilförsvaret	Rapport nr 29	1966
Tvåstegshypotesen modifierad	Meddelande nr 13	1967
Experternas och allmänhetens åsikter om utrikespolitik	Meddelande nr 15	1967
Svensken och u-landshjälpen	Rapport nr 38	1968
Utställningen "Sköna stund"	MUS 65's kommande betänkande	1969
2.5. Sociala relationer och tvåstegshypotesen	Meddelande nr 32	1970
Tvåstegshypotesen och utrikespolitiska händelser	Rapport nr 49	1970
Almarna	Delrapport	1971
Svensken och invandrarna	Nytt projekt	1972
Tvåstegshypotesens utveckling	Meddelande nr 45	1972

	Pågående projekt	Förvarsmotivation och förvarssituation
1972	Forskningskonferens	Förvarsvillja och motståndsvillja

2.3. Undomen, samhället och försvaret

1964	Meddelande nr 5	Kuba-krisen och studenterna
1968	Meddelande nr 22	Studenters politisk och försvarets svar
1969	Meddelande nr 24	Studentens vid Columbia-universitetet
1969	Meddelande nr 25	Fredsförklaring på avvägar
1970	Pågående projekt Gg:s bef. inst.	Generationsklyftan
1971	Pågående projekt	Den politiska utbildningen i Sverige och dess konsekvenser
1971	Rapport nr 26	Förvarssituationer och försvaret våren 1971
1972	Nytt projekt	Ungdomsstudenternas ställning till samhället och försvaret

2.4. Opinionsbildning

1966	Rapport nr 29	Allmänheten och civilförsvaret
1967	Meddelande nr 17	Tvåtegenhypotesen modifierad
1967	Meddelande nr 17	Experternas och allmänhetens åsikter om utrikespolitik
1968	Rapport nr 28	Svensken och utlandsutövningen
1969	MUS 65's kommande betänkande	Utställningen "Svenska stund"
1970	Meddelande nr 32	Boende villkor och tvåtegenhypotesen
1970	Rapport nr 49	Tvåtegenhypotesen och utrikespolitiska ändelser
1971	Befragsning	Allmänna
1972	Nytt projekt	Svensken och invandrarna
1972	Meddelande nr 45	Tvåtegenhypotesens utveckling

2.5. Masskommunikation2.5.1. Gatekeeperstudier

Urvalet av tidningsnyheter	Meddelande nr 4	1964
Studier i förmedlingen av utrikestelegram	Rapport nr 31	1966
Utrikestelegram som icke sprids	Rapport nr 34	1967
Mr Gates och urvalet av utrikestelegram	Rapport nr 36	1967
På återbesök hos Mr Gates	Meddelande nr 16	1967
Utrikestelegram i svensk dagspress	Rapport nr 43	1969
Urval av utrikestelegram	Rapport nr 45	1969
Utveckling av "Gatekeeper"-begreppet: En studie vid FN:s radiotjänst	Meddelande nr 33	1970
Urval och publicering	Rapport nr 54	1971
Mr Gates i arbete	Rapport nr 55	1971

2.5.2. Nyhetsspridning

Information kring mordet på Kennedy	Meddelande nr 1	1964
Från media till individ	Meddelande nr 37	1970
Diffusion of News	Rapport nr 51	1971
Nyhetsspridning	Meddelande nr 42	1971
Nyhetsspridning: Apollo 14 och Sverige	Uppsats. Sociologisk Forskning nr 4 1971	1971

2.5.3. Nyhetsförmedling

Nya tendenser i sovjetisk nyhetsförmedling	Meddelande nr 17	1968
Militär presscensur i Israel	Meddelande nr 30	1969
Skapar APN, den icke-officiella sovjetiska nyhetsbyrån, ett nytt mönster	Meddelande nr 31	1969
An American Election Campaign in Swedish Dailies	Rapport nr 50	1970

2.5. Masnkommunikation
 2.5.1. Gatakeperstudier

1964	Meddelande nr 4	Urval av tidningsuppgifter
1966	Rapport nr 31	Studier i förmedlingen av utrikesnyheter
1967	Rapport nr 34	Utrikesnyheter som läses
1967	Rapport nr 36	Mr Gates och urval av utrikesnyheter
1967	Meddelande nr 16	På återbesök hos Mr Gates
1969	Rapport nr 43	Utrikesnyheter i svensk dagpress
1969	Rapport nr 45	Urval av utrikesnyheter
1970	Meddelande nr 33	Utveckling av "Gatakeper"-begreppet: En studie vid FN:s radiotjänst
1971	Rapport nr 54	Urval och publicering
1971	Rapport nr 55	Mr Gates i arbete

2.5.2. Nyhetsuppläsning

1964	Meddelande nr 1	Information kring mordet på Kennedy
1970	Meddelande nr 37	Förn media till individ
1971	Rapport nr 51	Diffusion of News
1971	Meddelande nr 42	Nyhetsuppläsning
1971	Uppsatser: Sociologisk forskning nr 4 1971	Nyhetsuppläsning: Apollo 14 och Sverige

2.5.3. Nyhetsförmedling

1968	Meddelande nr 17	Nya tendenser i sovjetisk nyhetsförmedling
1969	Meddelande nr 30	Militär pressens roll i Israel
1969	Meddelande nr 31	Skapar AFN, den icke-officiella sovjetiska nyhetsbyrå, ett nytt mönster
1970	Rapport nr 50	An American Election Campaign in Swedish Daily

2.5.4. Trovärdighet

Värnpliktsbluffen i FIB-Aktuellt	Meddelande nr 18	1968
Trovärdigheten hos Radio Sweden	Meddelande nr 20	1968
En studie i trovärdighet	Meddelande nr 23	1968
Trovärdigheten hos olika massmedier	Meddelande nr 27	1969
Attityder till några inter- nationella problem och massmedier	Rapport nr 47	1970
Trovärdigheten hos mass- medier i Finland	Meddelande nr 44	1972

2.5.5. Sverige-bilden i utlandet

EEC-utspelet i utländsk press	Meddelande nr 43	1972
Sverige i utländsk press	Pågående projekt	1972

2.5.6. Övriga studier av masskommunikation

Att lyssna till radio	Meddelande nr 3	1964
Konkurrens och innehåll	Rapport nr 27	1965
Effekten av televisions- reklam: Inläring utan engagemang	Meddelande nr 8	1966
Massmedier, information och fritid	Meddelande nr 29	1969
Lyssnandet på utländska radiostationer i Finland	Meddelande nr 38	1970
Egypt and Israel in European Elite Press	Rapport nr 48	1970

2.6. Totalförsvarsupplysning

Allmänheten och civil- försvaret	Rapport nr 29	1966
Psykologiskt försvar i skolundervisningen	Rapport nr 30	1966
Totalförsvarsutställningen R 68	MUS 65's kommande betänkande	1968

2.5.4. Trycktrycker

1969	Meddelande nr 18	Värmdöskommunen i FIR-aktuell
1968	Meddelande nr 20	Trycktryckeriet hos Radio Östergötland
1968	Meddelande nr 22	En studie i trycktryckeriet
1969	Meddelande nr 27	Trycktryckeriet hos olika massmedier
1970	Rapport nr 47	Attityder till nästa Internationella konferens om trycktryckeriet och massmedier
1972	Meddelande nr 44	Trycktryckeriet hos mass- medier i Finland

2.5.5. Trycktryckeriet i utlandet

1972	Meddelande nr 43	ISO-utvalget i utländsk press
1972	Pågående projekt	Sverige i utländsk press

2.5.6. Övriga studier av masskommunikation

1964	Meddelande nr 3	Allt lysare till radio
1965	Rapport nr 27	Konkurrens och innehåll
1966	Meddelande nr 8	Effekten av selektions- verktyg: Inriktning utav engagemang
1969	Meddelande nr 29	Massmedier, information och kultur
1970	Meddelande nr 38	Lyssnandet på utländska radiostationer i Finland
1970	Rapport nr 48	Köpt och läst i European Elite Press

2.6. Totalförvaringsutvärdering

1966	Rapport nr 29	Allmänheten och civil- försvaret
1966	Rapport nr 30	Psykologiskt försvaret i skolundervisningen
1968	MUS 65's kommande beräkning	Totalförvaringsutvärderingen R 68

2.7. Folkrörelser

Avgången bland lottor	Rapport nr 53	1971
-----------------------	---------------	------

3. STUDIER AV OPINIONEN3.1. Försvarsattityder

Attityder till försvar och nedrustning i Kanada	Meddelande nr 2	1964
Wennerströmaffären och försvarsviljan	Rapport nr 26	1965
Försvarsvilja och be- dömning av krigsrisker	Rapport nr 28	1966
Försvarsviljan hösten 1966	Rapport nr 32	1967
Försvarsdebatten och för- svarsvilja våren 1967	Rapport nr 35	1967
Försvarsvilja och försvars- kostnader hösten 1967	Rapport nr 37	1967
Försvarsattityder och för- svars-kunskaper hösten 1968	Rapport nr 40	1968
Försvarsvilja och försvars- attityder hösten 1969	Rapport nr 46	1969
Försvarsattityder hos vuxna vintern 1971	Rapport nr 52	1971
Försvarsattityder hos ungdom våren 1971	Rapport nr 56	1971
Mätning av försvarsviljan	Forsknings- konferens Nytt projekt	1972

3.2. Attityder till internationella problem och massmedier

Svenskarna och omvärlden	Rapport nr 42	1969
Attityder till några inter- nationella problem och massmedier	Rapport nr 47	1970

3.3. Övriga opinionsstudier

Opinionsrapportering inom det nazistiska partiet	Meddelande nr 11	1966
---	------------------	------

2.7. Föreläsningar

Rapport nr 25

Avgången bland lotter

1971

3. STUDIER AV OPINIONEN

3.1. Försvarsstiftelser

Meddelande nr 2

Attityder till försvar och nedrustning i Kanada

1964

Rapport nr 26

Wennerströmmälaren och försvarsviljan

1965

Rapport nr 28

Försvarsvilja och be-
dömdning av krigsrisken

1966

Rapport nr 29

Försvarsviljan hösten 1966

1967

Rapport nr 30

Försvarsarbeten och för-
svarsvilja våren 1967

1967

Rapport nr 31

Försvarsvilja och försvars-
kostnader hösten 1967

1967

Rapport nr 40

Försvarsstiftelser och för-
svarsutskick hösten 1968

1968

Rapport nr 46

Försvarsvilja och försvars-
attityder hösten 1969

1969

Rapport nr 52

Försvarsstiftelser hos vuxna
vintern 1971

1971

Rapport nr 56

Försvarsstiftelser hos ungdom
våren 1971

1971

Forskning-
konferens
Nytt projekt

Mätning av försvarsviljan

1972

3.2. Attityder till internationella problem och massmedier

Rapport nr 42

Svenskarna och omvärlden

1969

Rapport nr 47

Attityder till några inter-
nationella problem och
massmedier

1970

3.3. Övriga opinionsstudier

Meddelande nr 11

Opinionsrapportering inom
det nationalistiska partiet

1966

4. FRÄMMANDE PROPAGANDA

PROPAN-projektet
(Analys av utländska radiosändningar på svenska)

Månadsrapporter 1970
1 - 8

Månadsrapporter 1971
1 - 7

Översiktlig redogörelse för
PROPAN-projektets verksamhet
1970-71

Delrapport I 1971

Polenoroligheterna i december
1970

Delrapport II 1971

Auditoriestudie

Delrapport III 1971

A. FRÄMMADE PROPAGANDA

1970	Månadsrapporter 1 - 8	PROPA-projektet (Analyse av utländska radio- sändningar på svenska)
1971	Månadsrapporter 1 - 7	
1971	Beräpport I	Översiktlig redogörelse för PROPA-projektets verksamhet 1970-71
1971	Beräpport II	Polenroligheheten i december 1970
1971	Beräpport III	Auditörstudie

KUNGL. BIBL.
28 APR 1972
STOCKHOLM